

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulvm II. Monachi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

TITULUS XXXV.

DE STATU MONACHORUM, ET CANONICORUM REGULARIUM.

Recedentibus Titulis actum est de Regularibus, quoad eorum ingressum in Religionem, quæ & Conversio dicitur; consequenter de votis eorum, & professione; nunc verò de eorundem statu, & conversatione subiicitur

CAPITULUM I.

Theodosius.

PARAPHRASIS.

Episcopus, cui Monachi subditi sunt, Presbyterum ipsis providere debet, à quo Sacrificia, & Sacramenta percipiant; sed nec Episcopus, nec Presbyter ille oneribus, vel exactionibus monasteria aggravare debet; ut etiam habetur in *c. nimis 16. de excessibus Pralat. c. quam sit 5. causa 18. q. 2.*

CAPITVLVM II.

Monachi.

PARAPHRASIS.

Non recipiantur Monachi in monasterium pro pretio, nec permittantur habere peculium; neque in oppidis, aut villis per parochiales quascunque Ecclesias singuli habitare permittantur, sed in majore Conventu, vel cum fratribus aliquibus maneat; neque soli inter seculares homines versentur. Qui peculium habuerit, nisi Abbas ejus administrationem ipsi permisserit, ab altaris communione

removeatur: qui in extremis cum peculio fuerit inventus, & dignam pœnitentiam non egerit, oblatio pro ipso non fiat, neque Ecclesiasticam inter fratres habeat sepulturam; idque in omnibus Religiosis observandum. Abbas verò, qui in talibus cavendis negligens fuerit, ab officio amoveatur. Prioratus & obedientiæ pro pretio non tradantur; alioqui tam dantes, quàm accipientes ab officio, vel ministerio deponantur. Priores autem, cum in Ecclesijs Conventualibus per Capitulum electionem constituti fuerint, mutari non debent, nisi ob manifestam, & rationabilem causam, videlicet, si fuerint bonorum dilapidatores, aut incontinententer vixerint, vel simile quid egerint, vel denique, si ob necessitatem majoris administrandi officij, cum Fratrum consilio transferendū sint, Ita Alexander III. in Con. Gen.

SUMMARIUM.

1. Pro professione non potest aliquid recipi, ut pretium.
2. Quomodo peculium Religiosus habere possit?
3. Priores Conventuales, qui per electionem Capituli constituuntur, sunt veri Pralati.

Notandum primò. Pro professione, aut receptione in Religionem non potest aliquid accipi ut pretium; at verò pro sustentatione personæ aliquid accipere, non est per se illicitum. Hanc rem fusè tradidi *l. 4. t. ult. c. ult. n. 39.* ubi dixi, permissum id esse, si monasterium inopiâ prematur,

aut

aut consuetudo obtineat, ut quidpiam nomine dotis, aut sustentationis accipiat, sicuti in monasterijs Monialium fit.

2. Notandum secundò. Religiosus peculium habere non potest, nisi quoad administrationem, & usum à Superioris libera voluntate dependentem, qui eidem auferre, & concessum usum arbitrato suo revocare possit. Ita *hic & inc. 8. hoc tit. explicavi l. 4. t. 5. c. 7. n. 12.*

3. Notandum tertio. Priores Conventuales, qui per electionem Capituli constituuntur, sunt veri Prælati, & dignitatem habent, sicuti Abbates *c. 1. de præb. quomobrem amoveri non possunt c. nullam q. causa 18. q. 2. nisi ob dilapidationem bonorum, incontinentiam, vel aliam causam Canonicam, uti docui in c. 4. §. de adu-terijs, de judicijs, & habetur infra in c. 6. §. quòd si hoc tit.* Alij autem sunt Priores claustrales, de quibus in *c. cit. 8. qui obedientiarj sunt, ad nutum Abbatis amovibiles, cum impossibile sit, ut aliquis in monasterio Monachus sit, cui Abbas, & Conventus commiserit officium, aut administrationem, & non sit obedientiarj, atque amovibilis à Præfato *c. 8. §. nec alij & cit. c. nullam, & notat Gloss. hic verbo perpetuo.**

Notandum quartò. Monachi soli habitare non debent in parochijs, ut *hic & in c. ult. de capellis Mon.*

CAPITULUM III.

Recolentes.

PARAPHRASIS.

Monet Alexander III. Cistercienses 1. ut regulam servent secundum primam institutionem. 2. Præcipit, ut domus Religiosa Cisterciensibus aggregata eorum mores servet.

SUMMARIUM.

x. De Cisterciensium instituto.

2. Paupertas plurimum confert ad perfectionem consequendam.

3. Abusus privilegiorum tollit ea.

NOTandum primum. Ordo Cisterciensis, licet regulam S. Benedicti tenent, majorem tamen paupertatem, & austeritatem adjecit anno Christi 1098. sub Roberto primo Abbate monasterij in Sylva Cistercium constructi: postea S. Bernardus cum annum Christi 1113. Claravallense monasterium, & alia plurima ejus Ordinis fundavit, ut tum ob hanc causam, tum ob certam ejus sanctitatem Cisterciensium communis ejus habitus sit. Legi potest *Rodriguez t. 4. de Relig. l. 2. de varijs, c. 3. n. 3.*

Notandum secundum. Cisterciensium Monachi olim non poterant possidere beneficia altarium, aut parochias, nec decimas, molendina, villas, neque habere ruitos, aut jurisdictiones in subditos, neque sepulturas externorum in Ecclesiis accipere; quare ob hanc paupertatis professionem, aliasque regulæ austeritates, Ordo Cisterciensis inter omnes alios, qui S. Benedicti regulam profitentur, arctissimus censetur, secundum Gloss. in *c. non est 7. de reg. At verbò progrediente tempore Romani Pontifices permiserant, ut Cistercienses ea, quæ supra dixi, videlicet molendina, villas, Vici, Ecclesias &c. possidere possent, uti videtur est apud *Rodriguez t. 3. reg. q. 77. n. 4.**

Notandum tertium. Paupertas est mater, & auctrix Religiosi instituti, & plurimum confert ad perfectionem consequendam; hæc enim in charitate consistit, paupertas autem charitatem conservat, at verò cupiditas rerum terrenarum extinguit; quamobrem *Greg. XIII. in extrav. Ascendite* ait, paupertatem esse Religionis mortuum, & propugnaculum, & *S. Thomas 2. 2. q. 189. a. 3.* primum Religionis fundamentum esse esse paupertatem voluntariam, consequenter inter causas, ob quas Religio à primo fervore deficere solet, principem locum tenet paupertatis relaxatio; sicut *S. Bonaventura* & alij testantur apud *Antonium Perez* Reg.